

PENTATEUCH

LEERPLAN

Versie leerplan: 01-09-2019

Versie module: BT01/A/2

Studie: Opleiding Theologie

Vakgroep: Bijbelse Theologie

Studiepunten: 6 EC | 168 studie-uren

Inhoud

In dit vak staan de eerste vijf bijbelboeken centraal: *Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri* en *Deuteronomium*. Wat leren zij over het ontstaan van wereld en mensheid, Israël en de relatie tussen God en mens en tussen God en Israël?

Belangrijke thema's binnen dit vakgebied zijn: Schepping en zondeval, de aartsvaders, de uitverkiezing van het volk Israël, Gods zelfopenbaring, het Sinaï-verbond (en de overige verbonden) en de wetgeving, Gods omgang met zijn verbondsvolk: zijn onderwijs, leiding en voorziening.

Leerdoelen

Algemeen

Na studie van de leerstof ben je bekend met de inleidingsvraagstukken, en met de inhoud en de theologie van de betreffende Bijbelboeken. Je bent op de hoogte van de omvang en relevantie van het aandachtsgebied en in het bijzonder van de belangrijkste Bijbels-theologische vraagstukken (inclusief belangrijke stromingen en hun vertegenwoordigers) en bent in staat hierin beargumenteerd een eigen positie in te nemen. Tevens ken je de belangrijkste (soorten) literatuur, kunt deze interpreteren, evalueren en benutten. Ten slotte ben je in staat een vertaalslag te maken van Bijbel en theologie naar gemeenteverband en het persoonlijk geloofsleven.

Vakspecifiek

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof ben je bekend met de volgende termen en kan deze kort omschrijven:

Schepping, zondeval, oer-geschiedenis, patriarchen, landbelofte, exodus, verbondssluitingen, oud-oosterse verdrags- en wetteksten, wetgeving, heiligheid, cultus, rein/onrein, tabernakel, offers, heilige dagen en feesten, priesters, levieten, Mozaïsch auteurschap, bronnentheorie.

Kennisverwerving

Inzicht en vaardigheid

Na afronding van dit vak heb/kun je:

- inzicht ontwikkeld over wat de Pentateuch leert met betrekking tot de oorsprong van de aarde en de schepping van de mens; de ontwikkeling van de zonde;

- inzicht in de manier hoe God met de mens omgaat, in het bijzonder in de begintijd, en met de aartsvaders van Israël;
- de brugfunctie van de Jozefcyclus tussen de verhalen van de aartsvaders en het ontstaan en de roeping van het volk Israël uiteenzetten;
- inzicht gekregen in de bijbelse onderwijzing over de verschillende verbonden in het Oude Testament;
- de ontwikkelingen voorafgaand aan de uittocht en de betekenis van de uittocht voor de rest van de geschiedenis voor Israël benoemen en verklaren;
- de wetgeving bij de berg Sinaï en de betekenis hiervan in grote lijnen weergeven;
- de cultus van het volk in die tijd neerzetten met zijn verschillende onderdelen zoals de offers, de feesten en de functie van priesters en levieten;
- inzicht in de theorieën over het auteurschap en ontstaan van de Pentateuch en daarover zelf een beargumenteerde positie innemen;
- de eenheid van de Thora en de onderlinge samenhang van de vijf boeken uitleggen en benoemen;
- de relatie tussen de boeken van Mozes en de rest van het Oude Testament alsook de relatie m.b.t. het Nieuwe Testament benoemen;
- kennis van de inhoud en soorten van oudtestamentische wetten en inzicht in de betekenis van deze wetten in de geschiedenis van Israël;
- inzicht in de relatie tussen de oudtestamentische overlevering en teksten uit de omringende wereld en oudoosterse achtergronden van de wetten en verbonden in het Oude Testament;
- vorm en inhoud geven aan een exegeseopdracht.

Attitude

Gedurende en na dit vak ben je (meer) onder de indruk geraakt van de grootheid van God en Zijn schepping en Zijn rol in de wereldgeschiedenis. Door het besef van de manier waarop God Zich met de mens wil bezighouden ontstaat een 'vreze des HEREN' die je Gods betrokkenheid bij je leven steeds duidelijker zal tonen.

Toetsing

Tentamen over de module en eventueel aanvullende leerstof; exegeseopdracht.

Literatuur

Module *Pentateuch*.

Bijbelboeken Genesis-Deuteronomium (A-niveau: Ex., Lev., Deut., geheel; Numeri alleen H 3-25).

Verplichte literatuur

Aanbevolen literatuur

- Koorevaar, Hendrik J. en Paul, Mart-Jan (red.). 2013. *Theologie van het Oude Testament: de blijvende boodschap van de Hebreeuwse Bijbel*. Zoetermeer: Boekencentrum. H. 1-10. (359 pags.)
- Alexander, T. Desmond. 2012. *From Paradise to Promised Land: An Introduction to the Pentateuch*. Grand Rapids: Baker Academic.
- Arnold, Bill T. en Beyer, Bryan E. 2008. *In ontmoeting met het Oude Testament*. Heerenveen: Groen.
- Briggs, Richard. S. en Lohr, Joel N. (red.). 2012. *A Theological Introduction to the Pentateuch: Interpreting the Torah as Christian Scripture*. Grand Rapids: Baker Academic.
- Paul, Mart-Jan e.a. (red.). 2004. *Bijbelcommentaar Genesis-Exodus*. (Studiebijbel Oude Testament 1). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.
- _____. 2005. *Bijbelcommentaar Leviticus – Deuteronomium*. (Studiebijbel Oude Testament 2). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.
- Wenham, Gordon J. 2003. *A Guide to the Pentateuch*. (Exploring the Old Testament Volume 1). Leicester: InterVarsity Press.
- Wright, Christopher J.H. 2004. *Old Testament Ethics for the People of God*. Leicester: InterVarsity Press.

Zie verder de aanbevolen literatuur op het Studieportaal.

